

Minnesanteckning Patientråd 2025-09-30

Medverkande:

Birgitta Engberg – Solberg Primärvården

Pernilla Johansson Akuten Gällivare

Margareta Nilsson Nära vård

Bengt Strand Hjärt-lungsjukas förening länet

Lena Strand PRO Malmberget

Eva Larsson Gällivare Demensförening

Ena Frykholm Demensförbundet

Nils Spång ersättare för Siv Ögren Osteoporosföreningen

Sonia Silversdotter Synskadades riksförbund

Ingegerd Hamstig- Ejerlund SPF

- Inbjudna gäster: Susan Norberg verksamhetsutvecklare primärvården – egenmonitorering och Sofi Nordmark projektledare Socialstyrelsen.
De Berättade om CIRCE – Ja Monitorering utanför vårdenhet. Det är ett EU – projekt som startat 2023 och först ut var Galicien i Spanien. Målet är att stärka hälso- och sjukvården genom att stärka primärvården och implementera innovativa lösningar. Syftet med egenmonitorering är att öka patientens delaktighet genom distansmonitorering av blodsocker, blodtryck, vikt, BMI. Patienten får låna utrustning och även fylla i frågeformulär. Syftet kan vara att stabilisera ett högt blodtryck och dess behandling. Patientens mätvärden följs och kommunikation kan ske via Chatt. Vid uppföljning som gjorts visar på att patienter upplever förbättrad livskvalitet, även sett minskning av besök på akutmottagning och inskrivning i sjukvården. Nästa steg i Region Norrbotten blir uppskalning och att breddinföra egenmonitorering. Det här ger kunskap för patienten om sin sjukdom och ger frihet då jag som patient kan slippa resa till sjukvården för att ta en serie blodtryck.
- Regionen berättar: Ny organisation där fem divisioner blivit tre. Primärvården, tandvården, psykiatri i en division som heter *division Nära*. Övriga två är *Division medicin och akutomhändertagande* samt *Division opererande och diagnostik*.

Regionen har nu en gemensam chef för hela primärvården Norrbotten, Camilla Brännström. Birgitta är verksamhetschef över norra Norrbotten, som i tidigare uppdrag, och det finns även verksamhetschefer i Södra, Östra och Luleå-Boden.

Utvärderar sommaren: Från primärvården kunde alla verksamheter hålla i gång sin verksamhet – med hjälp av inhyrning och samverkan med östra Norrbotten. Samverkan har skett och sker fortsatt mellan hälsocentralerna för att hålla tillgänglighet och kunna bedriva dygnet runt verksamhet, AMV och jourmottagning i glesbygd.

Fortsatt arbete genom det nationella avtalet för att minska behovet av inhyrd personal. Långsiktigt är det bra strategi att minska inhyrd personal men påverkar de verksamheter som har ett stort hyrberoende genom att kontinuiteten påverkas negativt. Vissa orter mer utsatta än andra. I Norra är det endast en hälsocentral som inte är beroende av inhyrda, Jokkmokk. Övriga orter har varierande grad av hyrberoende gällande läkare, sjuksköterskor, barnmorskor. Kiruna hälsocentral har kommit ifrån hyrberoendet gällande sjuksköterskor men på Laponia HC är det fortsatt svårt med kompetensförsörjning gällande både sjuksköterskor och undersköterskor, likaså på Pajala HC. Regionen arbetar tillsammans med kommunerna för nära vård och har gemensamma handlingsplaner.

Akutsjukvården, sommaren fungerat bra. Lite längre väntetider. Har nu stabil bemanning. Granskning från LÖF angående suicidprevention. Analyserar prover på Akuten nattetid sedan januari -25. Samarbete med akuten i Kiruna. Utbildningsinsats *Våld i nära relation*. Ser på möjligheten till egen triagering – när man i dag besöker akutmottagning tar sjuksköterska puls, blodtryck, frågar om symtom och tar patientens egen berättelse som skrivs in. Det ska framöver finnas möjlighet att patienten själv, de som kan, skriver ned sin berättelse om varför man besöker Akuten, utöver att sjuksköterska tar emot.

- *Diskussion* kring de nya sätten att arbeta digitalt i vården: Synskadad förbund berättar att man känner rädsla inför digitaliseringen då det är svårt att använda digitala system som synskadad. Även demenssjukdom gör att det är svårt att hantera dessa saker. Birgitta säger att om Vi som kan använder digitala resurserna, så kan andra få god tid utifrån sina förutsättningar. Vi måste tänka nytt och hjälpa varandra.

Det har gått ett år sedan införandet av Cosmic. Införandet av Cosmic ställde till det ett tag och allt tog längre tid. VAS gick inte att ha kvar då det var föråldrat. Mycket gick inte att automat överföra till Cosmic från VAS utan patientinformation är överfört manuellt vilket tagit tid.

Självincheckning för patientbesök fungerar inte alltid. Vissa saker/besök är systemen inte kompatibla och incheckningen fungerar inte.

Hur fungerar sjukvården frågar SPF? Vid dagens möte finns endast primärvården och akutmhändertagande närvarande.

Vi arbetar gemensamt medutvecklingen mot Nära vård. I Malmfälten finns i dag Strategiskt beslutsforum och även ett operativt forum för enhetschefer för att stärka samverkan mellan enheterna.

Inom primärvården har vi arbetat med tillgänglighet och infört bedömningsteam på Laponia HC, vilket lett till att tillgängligheten förbättrats. Kiruna HC har även de tagit modellen men där är utmaningarna större då de har ett stort beroende av hyrläkare.

Något som också arbetas med är barn och ungas psykiska hälsa och en väg in. Primärvården arbetar med psykosocialt team. Stöd till barn och unga. Det har pågått ett projekt som syftar till att det ska vara lätt att komma in i vården och att förbättra flöden och övergångar mellan primärvård och specialistvård. Det kommer också att medföra en mer jämlik vård i länet. UPH- Ungas psykiska hälsa kallas projektet som nu kommer att implementeras under division Nära.

Fråga kring hur man arbetar med rekrytering: Regionen har på övergripande nivå startat ett bemanningscentrum som idag har ca 20 anställda, för närvarande handlar det om yrkeskategorierna sjuksköterskor, barnmorskor och även arbetsterapeut. I deras anställning ingår att rotera mellan olika kliniker, vilket har löst lite av bemanning för Malmfälten och glesbygden.

Rekryteringskraften till våra nordliga kommuner är inte särskilt stark för närvarande, kommunerna har också svårt med sin kompetensförsörjning och ekonomi i varierande grad.

- Frågor gällande tandvård:
Tiotandvård, eller särskild tandvårdsersättning som är det nya namnet på reformen, är ett förstärkt högkostnadsskydd som förväntas träda i kraft 2026. Det riktar sig till personer som är 67 år eller äldre och innebär att de endast betalar 10 procent av referenspriset för vissa tandvårdsbehandlingar – resten

står staten för. Syftet är att minska den ekonomiska belastningen för äldre och ge fler möjlighet till nödvändig tandvård. Behandling och proteser ska vara nedsatt kostnad. Inte kontroller och förebyggande. [Tiotandvård – ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård Presentation vid pressträff den 25 oktober 2024 kl. 10.00 Martin Färnsten Särskild utredare](#)

Vi ska bjuda in Folktandvården till nästa Patientråd.

- Information från Hjärt- och lungsjukas förening arbetar med *Fysisk aktivitet på recept* och är FAR- godkända. De anordnar gymnastik, promenader, vattengymnastik. Föreningen får låna resurser av Regionen kostnadsfritt. Socialt umgänge på köpet vilket är viktigt för hälsan. Här kan Hälsocentralen hjälpa till med att sprida information om aktiviteter via den digitala infotavlan som finns i väntrummen.

SPF undrar om det finns planer att köpa in en *bentäthetsmätare*. SPF önskar att den ska stationeras i Gällivare eftersom orten ligger strategiskt till för Malmfälten. Idag måste alla åka till Sunderbyn och det blir en lång resa som tar tid.

Önskan att hörselvården, ögonvården bjuds in till patientråd.

Ett förslag lyftes att ha mailutskick till föreningarna vid nyheter!

Mejla in frågeställningar eller tips på innehåll, tips på gäst att ha med på Patientråden

Nästa Patientråd mars/ april - 26

